

OPENBAAR MINISTERIE

College van procureurs-generaal
Voorzitter

Postbus 20305, 2500 EH Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
T +31 88 699 11 00
www.om.nl

Datum 14 november 2023
Onderdeel Afdeling Kwaliteitontwikkeling, advisering en toetsing
Ons kenmerk PaG/KOAT/19469
Uw kenmerk 4989659
Onderwerp Advies uitvoerbaarheid wetsvoorstel Wijziging Wet
DNA-onderzoek bij veroordeelden

Bij beantwoording de datum en
ons kenmerk vermelden.

Geachte (...),

Bij brief van 25 oktober 2023 heeft u namens de minister van Justitie en Veiligheid het College van procureurs-generaal verzocht een aanvullend advies te geven over de aanpassing van het wetsvoorstel inzake de wijziging van de Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden en het Wetboek van Strafvordering in verband met de introductie van de conservatoire afname van celmateriaal. Over een eerdere versie van het wetsvoorstel heeft het College advies uitgebracht op 27 juni 2023. Naar aanleiding van de consultatieadvisering is ervoor gekozen het moment waarop celmateriaal conservatoir wordt afgenomen aan te passen, zodat deze afname niet meer plaatsvindt tijdens het ophouden voor onderzoek maar uitsluitend tijdens de inverzekeringstelling. Vanwege deze aanpassing biedt u het College de mogelijkheid een nadere uiteenzetting te geven over de uitvoerbaarheid van de voorgestelde regeling over de conservatoire afname van celmateriaal tijdens de inverzekeringstelling. Het College maakt graag gebruik van dit aanbod.

Het College stelt evenals in het eerdere advies voorop dat het wenselijk is dat alle DNA-profielen van daarvoor in aanmerking komende veroordeelden worden opgenomen in de DNA-databank voor veroordeelden. De conservatoire afname van celmateriaal voorafgaand aan de berechting kan eraan bijdragen dat van meer veroordeelden de DNA-profielen worden opgenomen in de DNA-databank. In het advies dat in juni is uitgebracht, was het College kritisch op de noodzaak, proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid van de regeling in het toen voorliggende wetsvoorstel. Die kritiek richtte zich op de voorgestelde werkwijze

voor de conservatoire afname van celmateriaal. De destijds voorgestelde regeling hield, kort gezegd, in dat celmateriaal zou worden afgenomen van verdachten van misdrijven als omschreven in artikel 67 lid 1 Sv die worden opgehouden voor onderzoek, waarbij met de daadwerkelijke afname zou moeten worden gewacht tot het laatste moment voorafgaand aan de invrijheidsstelling. Zo zou rekening kunnen worden gehouden met de binnen de termijn van de vrijheidsbeneming genomen beslissingen over de afdoening van het strafbare feit. De gedachte was dat onnodige conservatoire afnames op deze wijze zoveel mogelijk zouden worden voorkomen. Het College was van oordeel dat in de destijds voorgestelde regeling nog onvoldoende evenwicht was gevonden tussen belangen van proportionaliteit enerzijds en die van uitvoerbaarheid anderzijds. Ter illustratie van dit spanningsveld werden in het eerdere advies twee uitersten geschetst – afname bij inbewaringstelling (maximale proportionaliteit) en afname bij de ID-zuil (maximale doelmatigheid) – zonder daarmee een voorkeur voor één van de mogelijke alternatieven te willen uitspreken.

De nu voorgestelde regeling voor de conservatoire afname van celmateriaal is veel eenvoudiger. Bij alle meerderjarige verdachten die in verzekering zijn gesteld voor een misdrijf als omschreven in artikel 67 lid 1 Sv moet conservatoir celmateriaal worden afgenomen, tenzij al eerder celmateriaal van deze verdachte is afgenomen. De regeling is om meerdere redenen minder complex en daarmee beter uitvoerbaar. De inverzekeringstelling van verdachten is alleen mogelijk bij een verdenking van een misdrijf waarvoor voorlopige hechtenis mogelijk is (artikel 58 lid 1 Sv), en dus kan van vrijwel elke inverzekeringgestelde meerderjarige verdachte (m.u.v. in verzekering gestelde verdachten voor lichte misdrijven zonder vaste woon- of verblijfplaats) celmateriaal worden afgenomen. De afname van celmateriaal is bovendien niet afhankelijk van de afdoeningsbeslissing die wordt genomen. De opsporingsambtenaar hoeft dus geen informatie te verzamelen over deze afdoeningsbeslissing, waardoor het in het eerdere advies gesignaleerde risico dat het openbaar ministerie hierop wordt bevraagd niet meer bestaat. Minstens net zo belangrijk is dat de afname van celmateriaal niet langer hoeft te worden uitgesteld om zo veel mogelijk rekening te kunnen houden met de afdoeningsbeslissing. Dit voorkomt het voortduren van vrijheidsbeneming en daarmee de aanvullende inbreuk op het recht op vrijheid van de verdachte met als enige doel het afnemen van celmateriaal. De informatie die een opsporingsambtenaar wel nodig heeft om te beslissen of celmateriaal moet worden afgenomen is beperkt, eigenlijk hoeft hij alleen te controleren of er van de verdachte al eerder celmateriaal is afgenomen. Verwacht wordt dat deze informatie laagdrempelig toegankelijk kan worden gemaakt in de politiesystemen. De afname kan daarmee worden opgenomen in standaardwerkprocessen, zoals afname op het moment van de voorgeleiding voor de (hulp)officier van justitie als bedoeld in artikel 57 lid 1 Sv.

Datum 14 november 2023
Ons kenmerk PaG/KOAT/19469
Pagina 3/3

Met de nu voorgestelde regeling voor de conservatoire afname van celmateriaal is aan de belangrijkste knelpunten die het College in het advies van juni signaleerde tegemoet gekomen. Het College acht de nieuwe voorgestelde regeling proportioneler, doelmatiger en beter uitvoerbaar. Een inhoudelijke berekening van de gevolgen die de wijziging heeft voor de uitvoeringsconsequenties, waaronder die van aanpassing van IT-systemen, volgt op een later moment.

Hoogachtend,

M. Otte
procureur-generaal